

תאריך: 29.8.19

לכבוד

לקוחות המשרד

א.ג.נ.,

הנדון: חוזר בדבר עדכונים בתחום המלכ"רים**1. ביטול הפטור מתשלום אגרה שנתית לעמותות קטנות ותשלום אגרה מופחת**

- א. החל משנת 2020 יבוטל הפטור מתשלום אגרה שנתית לעמותות "קטנות" (מחזור הכנסות שנתי אנו עולה על 300,000 ₪ ואינן מעסיקות עובדים).
- ב. עמותה בשנתיים הראשונות לאחר שנת התאגדותה או עמותה שדיווחה בדוח המילולי לשנת 2018 שהוגש לרשם העמותות (*) על מחזור הכנסות שנתי שאינו עולה על 300,000 ₪, תידרש לשלם אגרה שנתית בסך 150 ₪.
- (*) עמותה שלא הגישה את הדוח המילולי באופן מקוון לרשם העמותות עפ"י הנדרש בחוק וכולל פירוט מחזור ההכנסות השנתי של העמותה, לא תוכל ליהנות מהתעריף המיוחד שנקבע לעמותות בעלות מחזור הכנסות עד 300,000 ₪.
- ג. עמותה שמחזור ההכנסות השנתי שלה עולה על 300,000 ₪ אשר תשלם את האגרה השנתית עד ליום 31.3.2020 - תשלם אגרה בסכום מופחת. לאחר סוף מרץ 2020, העמותה תידרש לשלם תעריף מלא (סכומי אגרה מעודכנים יפורסמו בינואר 2020.
- ד. לתשומת ליבכם, שוברי האגרה אינם נשלחים בדואר יותר.

2. פסיקות חדשות של בית המשפט המחוזי בנושא תביעה נגזרת בעמותות

לאחרונה נפסקו שתי פסיקות של ביהמ"ש העוסקות בבקשות לאישור תביעה נגזרת נגד נושאי משרה בעמותה בגין חלוקת כספים שלא כדין והתנהלות חריגה. בעוד שבפסיקה הראשונה ביכר בית המשפט את מנגנון הוועדה הבלתי תלויה על פני אישור התביעה הנגזרת, הרי שבפסיקה השנייה אישר בית המשפט את הבקשה לתביעה נגזרת ולגילוי מסמכים. להלן עיקרי הפסיקות:

- א. **עו"ד מורן מאירי נ' ההתאחדות לכדורגל בישראל (ע"ר) - אפריל 2019** - עסקינן בבקשה לאישור תביעה נגזרת שהוגשה ע"י חבר העמותה כנגד נושאי משרה ובעלי תפקידים בעמותה בטענה לחלוקת כספים לקבוצות באופן חריג מבלי שיהיו לעמותה מקורות כספיים ובכך גרמו ליצירת גרעון בקופת העמותה.
- 1) בשלב מתקדם של ההליך (שלב הסיכומים) החליטה ההתאחדות לכדורגל למנות "וועדה בלתי תלויה" לבדיקת נושא התביעה.
- 2) בית המשפט קיבל את עמדת ההתאחדות לכדורגל והמשיבים והורה על עיכוב ההליך באופן חריג, תוך שהוא קובע ככלל כי:
- בית המשפט לא יעבד הליכים עקב הקמת וועדת תביעות בלתי תלויה שהוקמה לאחר פתיחת ההליך המשפטי, אולם יש לבחון כל מקרה בהתאם לנסיבותיו.

.../2

-2-

- הקמת וועדה בלתי תלויה מוטב כי תיעשה בשיתוף של בית המשפט, תוך קבלת אישור מבית המשפט למהלך, ולא באופן חד צדדי, זאת כדי שלמסקנותיה של ועדה כזו תהיה משמעות משפטית.
- על ביהמ"ש לפקח פיקוח הדוק על הקמת הוועדה, הרכב חבריה ואופן הפעולה שלה.

ב. שוקרון ואח' נ' אברג'יל ואח' - עמותת בית הכנסת "אשכולי פז" באשקלון-מאי 2019 - עסקינן במחלוקת בין חברי העמותה על זהות הוועד המנהל של העמותה ועל ניהול הפעילות הכלכלית של העמותה.

- 1) המחלוקות לא נפתרו גם לאחר התערבות בית המשפט ורשם העמותות. לפיכך, חלק מחברי העמותה הגישו בקשה לתביעה נגזרת בשם העמותה.
- 2) משהוכח קיומם של התנאים להגשת בקשה לתביעה נגזרת, רשאי המבקש לבקש מבית המשפט לפני הגשת הבקשה לאישור התביעה הנגזרת או לאחריה, כי יורה לעמותה לגלות מסמכים הנוגעים להליך אישור התביעה הנגזרת.
- 3) במקרה שלפנינו, המבקשים הגישו יחד עם כתב התביעה בקשה לגילוי מסמכים הנוגעים למקבלי המלגות בעמותה, זהות התורמים לעמותה, גילוי פנקסי קבלות, דוחות כספיים ותלושי שכר.
- 4) בית המשפט פסק כי קיימת תשתית ראייתית ראשונית לבקשה לאישור תביעה נגזרת תוך שהוא מתבסס על סעיף 198א לחוק החברות הקובע כי בית המשפט רשאי לאשר בקשה לתביעה נגזרת אם שוכנע כי קיימת תשתית ראייתית ראשונית לגבי קיומם של 3 התנאים המנויים בסעיף 198 (א) לחוק החברות.
- 5) בית המשפט בחן את החומר והגיע למסקנה כי קיימת תשתית ראייתית לקיומם לכאורה של 3 התנאים המנויים בסעיף 198 לחוק:

• עילת תביעה לעמותה:

הממצאים מצביעים על קיום תשתית ראייתית ראשונית לכאורה של עילת תביעה ועל כך שאין מדובר בבקשת סרק או בקשה חסרת בסיס.

לעמותה אין אישור ניהול תקין מס' שנים.

אין לה פנקס חברים מוסכם.

אספות כלליות ובחירות לוועד מתקיימות בניגוד להוראות התקנון וחוק העמותות.

חלוקת מלגות לאברכים מבלי שמטרה זו נכללת בין מטרותיה המאושרות של העמותה.

היעדר קביעת קריטריונים פומביים שוויוניים ואחידים לחלוקת המלגות.

• התביעה הנגזרת וניהולה הן לטובת העמותה:

לעמותה אין וועד מנהל מוסכם ומתפקד - כל ניסיון לנהל הליך משפטי נחסם בפני חבריה.

אין לחברי העמותה אפשרות לשמור על האינטרסים של העמותה ושל חבריה.

.../3

-3-

הליכים קודמים שננקטו בפני ביהמ"ש ובפני רשם העמותות לא צלחו והגיעו למבוי סתום.

לא עומדות בפני חברי העמותה אפשרויות נוספות.

• תום הלב של התובעים:

אין בקיום יחסים עכורים בין הצדדים כדי להצביע על חוסר תום לב של המבקשים ועל התעמרות לא מוצדקת במשיבים.

(6) ביהמ"ש פסק כי יש להיעתר לבקשת המבקשים לגילוי מסמכים בשל הרלוונטיות של המסמכים שהתבקשו והאפשרות שהליך זה יתרום לצמצום פערי המידע בין הצדדים, לקבלת תמונה מלאה יותר בדבר פעילותה הכלכלית של העמותה ולניהול ההליך בשקיפות גדולה הרבה יותר.

(7) יודגש כי עד פסק דין זה, האפשרות להגשת תביעה נגזרת בהתאם לחקיקה הקיימת הייתה שמורה רק לחברות בע"מ ולחברות לתועלת הציבור (חל"צ) וכן הוכרה בפסיקת ביהמ"ש העליון אפשרות להחלת מנגנון התביעה הנגזרת על אגודות שיתופיות ועותומניות.

בכבוד רב,

וקסלר, קודנצ'יק, אנוך ושות'
רואי חשבון